

آمریکا ذخیره نفتی استراتژیک خود را افزایش می دهد

ایالات متحده برای مقابله با اثرات هرگونه کاهش در مقدار نفتی که از طریق تنگه هرمز به جهان صادر می شود، ذخیره سازی نفت را آغاز کرده است. در ماههای اخیر، آمریکاروزانه حدود ۴/۶ میلیون بشکه نفت خام و فرآورده های نفتی از خارج وارد کرده است، و حال آنکه واردات نفتی آمریکا طی زمان مشابه در سال ۱۹۸۳، ۴/۳ میلیون بشکه در روز بوده است.

البته آمارهای منتشر شده از سوی دفتر اطلاعات ابریزی آمریکا، این نکته را روشن نمی سازد که چه مقدار از این افزایش واردات نفت آمریکا، صرف انباشتن مخازن نفتی استراتژیک دولت می شود. طبیعی است که دولت ریگان مایل نیست در مورد اینکه هم اکنون چه مقدار نفت ذخیره کرده است، اطلاعاتی عرضه نماید. اما از سال ۱۹۷۶ به این سو، دولت آمریکا ۱۵/۳ میلیون دلار صرف ساختن و انباشتن مخازن ذخیره نفت کرده است. برآورد می شود که تا سال ۱۹۹۰، مقدار نفت ذخیره شده در مخازن مذکور، به چیزی در حدود ۷۵۰ میلیون بشکه باخ شود.

غرض از این ذخیره سازی آن است که در صورت بروز هرگونه افزایش ناگهانی در بهای نفت، پیش اپیش تدبیر لازم اتخاذ شده باشد. در واقع، آمریکا می تواند در صورت بسته شدن تنگه هرمز، با فروش دوباره نفت ذخیره شده در مخازن مذکور، مانع از افزایش ناگهانی بهای نفت شود.

اکنون چند گاهی است که آمریکا به طور سمعی می کوشد تا با افزایش خرید نفت از کشورهای چون ونزوئلا و مکزیک، ازوابستگی خود به نفت خاور میانه بکاهد. در اواسط ماه مه، مقامات آمریکایی می گفتنند که اکنون واردات نفت آمریکا از خاور میانه، از حدود ۲/۷ میلیون بشکه در روز، در نخستین سالهای دهه هشتاد، به تقریباً ۷۷۵ هزار کاهش یافته است.

شاید ارقام بالا، بیان کننده همه واقعیت نیست. گذشته از کسری بازرگانی روبه افزایش آمریکا، یکی از توجه برانگیزترین رویدادهای سال جاری، کاهش سریع مازاد بازرگانی آمریکا با عربستان سعودی بوده است. در زمانی که به نظر می رسد آمریکا به سوی یک کسری بازرگانی عظیم ۱۳۶ میلیارد دلاری در ۱۹۸۴ روان است، دست کم می توان انتظار داشت که آمریکا در جهت محافظت از تنها مازاد بازرگانی قابل توجهی که از آن برخوردار است، کوشانید. اما چنین می نماید که درست عکس این قضیه صادق است.

در ۱۹۸۳ که گسری بازار گانی جهانی ایالات متحده کلا" ۶۵ میلیارد دلار بود، ارزش مازاد بازار گانی آن کشور با عربستان سعودی به ۴۵ میلیارد دلار بالغ می شد. با اینهمه، در طول سه ماه نخستین سال ۱۹۸۴، این مازاد بازار گانی که در هر سه ماه به یک میلیارد دلار می رسد، به ۴۴۲/۷ میلیون دلار کاهش یافته بود.

صادرات نفت عربستان سعودی به آمریکا، طی سه ماه اول ۱۹۸۴، در مقایسه با سه ماه مشابه سال ۱۹۸۳، به میزان ۴۴/۵ درصد افزایش یافت و به یک میلیارد دلار رسید. با اینهمه، واکنش اولیه مقامات واشنگتن این بود که هرگونه افزایش در خرید نفت از عربستان سعودی را انکار کردند. افزون بر این، اگرچه در واردات نفت آمریکا از عمان کاهش حاصل شده بود، اما این کاهش با افزایش همزمان واردات نفت از امارات متحده عربی و کویت، بی اثر شد.

بنابراین، چنین برمی آید که دولت آمریکا، دانسته و تأثیر صرتباً قی است، به خرید و ذخیره سازی نفت در کشورهای خلیج فارس پرداخته است و برای این اقدام خود نیز دلیل موجبه دارد. یک سال پیش، آمریکا کوشید مشخص کند که آیا می تواند در صورت بروز یک بحران نفتی عمدی، بر ذخایر نفتی استراتژیک خود تکیه کند یا نه. و چون دید که پاسخ منفی است، شایع ساخت که در صورت بروز یک بحران نفتی بین المللی، بهای نفت ممکن است تا سه برابر افزایش یافته به بشکه‌ای ۱۰۰ دلار برسد.

دولتریکان به رغم دلبستگی و باور خود به سیاستهای اقتصاد آزاد، مایل نیست که چنین اتفاقی بیش آید. و به همین سبب خرید نفت از عربستان سعودی را افزایش داده تاهم ذخایر عادی ملی را تکمیل کند و هم مخازن نفتی استراتژیک دولت را، انبساطه نگهدارد.

پژوهشکاه علم اسلام و مطالعات راهبردی
Mideast Markets 25 June 1984.

پرتوال جامع علوم اسلامی